

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir

► İSG’de korunma yöntemleri

Toplu korunma ve kişisel koruyucu donanım

İş Teftiş ve Rehberlik
El Kitapları Serisi
Aralık 2025

REHBERLİK VE TEFTİŞ
BAŞKANLIğI

Uluslararası
Çalışma
Örgütü

▶ İçindekiler

İş sağlığı ve güvenliğinde korunma önlemlerinin önemi	3
Toplu korunma yöntemleri	4
Toplu korunma nedir?	4
Neden öncelikle toplu korunma önlemleri uygulanmalıdır?	5
İşyerlerinde yapılan farklı çalışmalarda toplu korunma uygulamaları	7
Kimyasal maddelerin kullanıldığı işyerlerinde toplu korunma önlemleri	7
Tozlu ortamlarda toplu korunma önlemleri	9
Yüksekte çalışmalarda toplu korunma önlemleri	10
Makine koruyucuları ve toplu korunma önlemleri	11
Patlayıcı ortamlarda çalışmalarda toplu korunma önlemleri	12
Gürültülü ortamlarda toplu korunma önlemleri	13
Titreşimli ortamlarda toplu korunma önlemleri	14
Elektrikle çalışmalarda toplu korunma önlemleri	15
Yangından korunma önlemleri	17
Kişisel koruyucu donanımlar (KKD)	19
Sonuç	21

▶ İş sağlığı ve güvenliğinde korunma önlemlerinin önemi

İş sağlığı ve güvenliği, çalışanların sağlığını korumak ve güvenli bir çalışma ortamı sağlamak adına temel bir gerekliliktir. Bu kapsamda alınan korunma önlemleri, kazaların ve meslek hastalıklarının önlenmesi açısından hayati önem taşır.

► Toplu korunma yöntemleri

► Toplu korunma nedir?

Toplu korunma, riskleri kaynağında kontrol altına alarak bütün çalışanları aynı anda korumayı amaçlayan yöntemlerdir.

Toplu korunmanın önemi şu şekilde açıklanabilir:

- 1 Toplu korunma yöntemleri, mümkün olan en fazla sayıda çalışanın aynı anda korunmasını hedefleyen ve riski kaynağında kontrol altına almayı amaçlayan önlemlerdir.
- 2 Bireysel korunma yöntemlerine (kişisel koruyucu donanımlar gibi) göre daha kapsamlı ve etkilidir.
- 3 Toplu korunma önlemleri uzun vadede daha ekonomiktir.
- 4 Toplu korunma önlemleri, yalnızca daha geniş kapsamlı bir koruma sağlamakla kalmaz, aynı zamanda çalışanların hareket kabiliyetini kısıtlamadan konforlu ve sürekli bir güvenlik düzeyi sunar.
- 5 Toplu korunma önlemleri, iş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesinde daha etkilidir.
- 6 Toplu korunma önlemleri, sadece çalışanları değil çevreyi de korur.

Bireysel korunma yöntemlerine göre daha geniş kapsamlıdır.

Sürekli koruma sağlar.

Toplu korunma önlemleri

İnsan hatasına daha az bağımlıdır.

Uzun vadede daha ekonomiktir.

▶ Neden öncelikle toplu korunma önlemleri uygulanmalıdır?

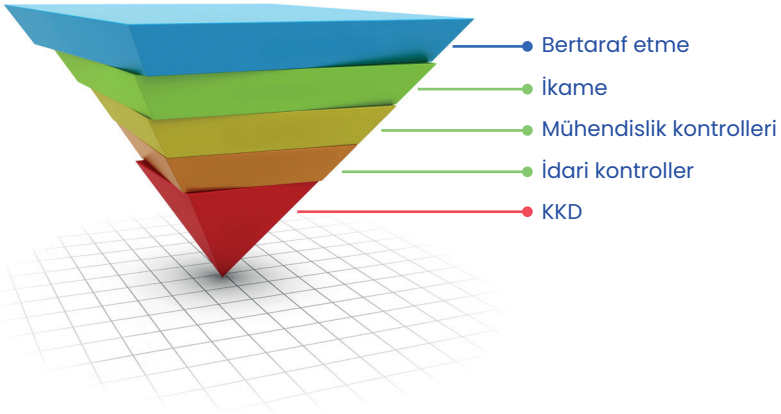
Kontrol hiyerarşisi, çalışanların karşılaşabileceği risklere karşı alınacak önlemleri belirleme ve bu önlemleri öncelik sırasına koyma yöntemidir. Önlemler en etkili olandan en az etkili olana doğru sıralanarak bertaraf etme, ikame, mühendislik kontrolleri, idari kontroller ve kişisel koruyucu donanım adımlarını içermektedir. Çalışanları en iyi şekilde korumak için çoğu zaman kontrol yöntemlerinin birleştirilmesi gerekmektedir.

- 1 Bertaraf etme (ortadan kaldırma)**, tehlikenin artık mevcut olmadığından emin olunmasını sağlar.
- 2 İkame**, tehlikeli bir unsurun (malzeme veya süreç), daha az tehlikeli veya tehlikesiz bir unsurla değiştirilmesi suretiyle tehlikenin azaltılmasını ifade eder.
- 3 Mühendislik kontrolleri**, tehlikelerin çalışanlarla temas etmesini önleyerek tehlikeyi kontrol altına alır.
- 4 İdari kontroller**, işin yapılma şeklini değiştirir veya çalışanlara ilgili prosedürler, eğitimler veya uyarılar sağlayarak daha fazla bilgi verir. İdari kontrollere örnek olarak ekipman denetimleri, planlı önleyici

bakım, kontrol listeleri, kilitleme/etiketleme/deneme, kontrol uygulamaları, çalışma programlarının değiştirilmesi, görev öncesi ve sonrası incelemeler ve çalışanların rotasyonu gibi prosedürler sayılabilir.

- 5 **Kişisel koruyucu donanım (KKD)**, Kişisel koruyucu donanımın doğru şekilde seçilmesi ayrıca çalışan tarafından doğru ve etkin biçimde kullanılması, iş sağlığı ve güvenliği açısından hayati önem taşımaktadır. Bu nedenle ekipmanın doğru bir şekilde kullanılması için çalışanların eğitimi de büyük önem taşımaktadır. Hiyerarşinin üst düzeylerinde yer alan önlemler ile her zaman tüm risklerin ortadan kaldırılması mümkün olmayabilir, bu yüzden diğer güvenlik önlemleriyle birlikte kişisel koruyucu donanımların kullanımına ihtiyaç duyulabilir.

Kontrol hiyerarşisi

▶ İşyerlerinde yapılan farklı çalışmalarda toplu korunma uygulamaları

▶ Kimyasal maddelerin kullanıldığı işyerlerinde toplu korunma önlemleri

Kimyasal maddelerle çalışmalarda güvenlik önlemlerinin uygulanması, hem çalışan sağlığının korunması hem de çevresel risklerin önlenmesi açısından kritik öneme sahiptir. Potansiyel tehlike kaynağı olan kimyasal maddelerle çalışmalarda uygun kontrol tedbirlerinin alınmaması ciddi sağlık sorunlarına ve meslek hastalıklarına yol açabilir.

Kimyasal maddelerle çalışmalarda toplu korunma uygulamalarına yönelik örnekler tabloda gösterilmiştir.

Havalandırma sistemleri

- ▶ Genel havalandırma
- ▶ Lokal havalandırma (örneğin davlumbazlar, aspiratörler)
- ▶ Patlayıcı ve zararlı gazlara karşı uygun filtreleme sistemleri

Kapalı sistemler ve otomasyon

- ▶ Kapalı üretim sistemleri
- ▶ Çalışanların doğrudan temasını önlemek için otomatik dozajlama ve taşıma sistemleri

Kimyasal depolama ve taşıma önlemleri	<ul style="list-style-type: none">▶ Kimyasallara uygun dayanıklı kaplar▶ Etkileşimli kimyasallar için ayrı ayrı alanlar▶ Sızdırmaz ve dayanıklı kimyasal depolama dolapları▶ Taşma tavaları ve sızıntı kontrol sistemleri
Kimyasal maruziyetin kontrolü	<ul style="list-style-type: none">▶ İşyerinde kimyasal maddelerin maruziyet sınır değerlerinin izlenmesi ve ölçümü▶ Kimyasal risk değerlendirmesi yapılarak çok tehlikeli olanların daha az tehlikeli kimyasallarla değişimi
Yangın ve patlama önlemleri	<ul style="list-style-type: none">▶ Parlayıcı ve patlayıcı kimyasallar için ATEX uyumlu sistemler▶ Statik elektrik riskini azaltmak için topraklama ve antistatik ekipmanlar▶ Yangın söndürme sistemleri
Kişisel hijyen ve dezenfeksiyon alanları	<ul style="list-style-type: none">▶ Çalışanların kimyasallarla temas sonrası temizlenebileceği duş ve göz yıkama istasyonları▶ Kimyasal bulaşma ihtimali olan alanlarda el yıkama noktaları ve uygun dezenfektanlar
Eğitim ve acil durum planları	<ul style="list-style-type: none">▶ Çalışanlara kimyasal maddelerle ilgili riskler, güvenli kullanım yöntemleri ve acil durum prosedürleri hakkında eğitim▶ Kimyasal dökülmelerine karşı bulundurulması gereken acil durum müdahale kitlerinin kullanımına yönelik çalışanların eğitimi
Uyarı ve etiketleme sistemleri	<ul style="list-style-type: none">▶ Kimyasal kaplar ve variller üzerinde GHS (uluslararası olarak uyumlu sistem) uyumlu etiketleme▶ Tehlikeli kimyasalların kullanıldığı alanlarda uyarı levhaları ve güvenlik işaretleri

▶ Tozlu ortamlarda toplu korunma önlemleri

Toz, işyeri havasına yayılan veya yayılma potansiyeli olan parçacıkları ifade eder.

Tozlu ortamlar için toplu korunma uygulamalarına yönelik örnekler tabloda gösterilmiştir.

Kapalı sistemler ve otomasyon	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Toz üreten işlemler için kapalı sistemler ▶ Elle yapılan işlemler yerine otomatik taşıma ve yükleme sistemleri
Havalandırma ve toz emme sistemleri	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Genel havalandırma ▶ Lokal havalandırma ▶ Toz partiküllerini tutan filtreli havalandırma sistemleri
Patlayıcı ve tehlikeli tozlara karşı önlemler	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Yanıcı veya patlayıcı tozların olduğu alanlarda ATEX uyumlu ekipmanlar ▶ Statik elektriğe karşı topraklama sistemleri ve antistatik ekipmanlar ▶ Kapalı boru hatlarında metal algılayıcılar ile kıvılcım algılama ve söndürme sistemleri
Düzenli temizlik ve atık yönetimi	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Endüstriyel vakumlu temizleyiciler ▶ Zeminde biriken tozlar için ıslak temizleme yöntemleri ▶ Toz üreten malzemelerin depolandığı alanların düzenli temizliği ve atık yönetimi
Nemlendirme ve toz bastırma yöntemleri	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Su püskürtme sistemleri ▶ Kimyasal toz bağlayıcı sistemler
Toz kaynağını azaltma tedbirleri	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Dökme malzemeler yerine granül veya sıvı formdaki hammaddeler ▶ Malzemelerin taşınması sırasında tozlanmayı önleyici kaplamalar veya kapalı taşıma hatları

▶ Yüksekte çalışmalarda toplu korunma önlemleri

Seviye farkı bulunan ve düşme sonucu yaralanma ihtimalinin oluşabileceği her türlü alanda yapılan çalışma; yüksekte çalışma olarak kabul edilir.

Yüksekte çalışmalarda toplu korunma uygulamalarına yönelik örnekler tabloda gösterilmiştir.

Korkuluk ve bariyerler	Güvenli merdivenler ve erişim yolları
Güvenli çalışma platformları ve iskeleler	Düşme önleyici ağlar ve yakalama sistemleri
Düşen cisimlere karşı koruma	Yüksekte çalışma planı ve eğitimler

▶ Makine koruyucuları ve toplu korunma önlemleri

Makine koruyucusu kavramı, yaygın inanişin aksine makineyi değil makinenin sebep olabileceği risklere karşı çalışanları korumaya yönelik kullanılan donanımları ifade etmektedir. Başka bir ifadeyle, makine koruyucularının temel kullanım amacı makine yerine insanı korumaktır.

Makine koruyucularında toplu korunma uygulamalarına yönelik örnekler tabloda gösterilmiştir.

Mekanik koruyucular ve bariyerler	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Sabit, ayarlanabilir veya hareketli koruyucular ▶ Tehlikeli bölgelere fiziksel erişimi engelleyen bariyerler
Otomatik sistemler	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Robotik veya otomatik yükleme boşaltma sistemleri ▶ Otomatik ve uzaktan kumanda sistemleri
Sensör ve emniyet cihazları	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Işık perdeleri, lazer bariyerleri ▶ Emniyet kapıları ve kilitleme sistemleri
Gürültü, toz ve zararlı madde koruması	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Ses izolasyonu ve gürültü azaltıcı paneller ▶ Havalandırma ve filtrasyon sistemleri
Acil durdurma sistemleri	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Çekme halatlı durdurma sistemleri ▶ Acil durdurma butonları

▶ Patlayıcı ortamlarda çalışmalarda toplu korunma önlemleri

Patlayıcı, parlayıcı ve yanıcı gaz, toz ve buharların kullanıldığı veya işlendiği iş yerlerinde alınması gereken en öncelikli ve temel tedbir, patlayıcı ortam oluşumunun önlenmesidir.

Patlayıcı ortamlarda çalışmalarda toplu korunma uygulamalarına yönelik örnekler tabloda gösterilmiştir.

<p>Patlamadan korunma dokümanı</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Tehlikeli alan sınıflandırması (ATEX 137 Direktifi ve EN 60079 standartlarına uygun olarak) ▶ İşyerine özgü güncel patlamadan korunma dokümanı
<p>Patlama basıncını sınırlayıcı önlemler</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Patlama tahliye panelleri veya basınç yönlendirme sistemleri ▶ Patlama şiddetini azaltmak için patlama önleyici kapaklar ve susturucular
<p>Patlayıcı ortamdan kaçınma önlemleri</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Yanıcı maddelerin kullanımını azaltmak veya alternatif, daha az tehlikeli maddelerin kullanımı ▶ Patlayıcı gaz veya toz birikimini önleyen havalandırma sistemleri ▶ Sürekli izleme için gaz dedektörleri ve alarm sistemleri
<p>Ateşleme kaynaklarının kontrolü</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Statik elektrik birikimini önlemek için topraklama ve eşpotansiyel bağlama ▶ EX-proof (patlamaya dayanıklı) özellikte elektrik sistemleri ve ekipmanların kullanımı

▶ Gürültülü ortamlarda toplu korunma önlemleri

İşyerinde gürültüye maruz kalmak, iletişimde aksaklıklara yol açarak iş kazalarına neden olabileceği gibi, işitme kaybı, verimlilikte azalma gibi çeşitli riskleri de beraberinde getirir. Uzun süreli gürültü etkisi, çalışanlarda psikososyal sorunların ortaya çıkmasına da neden olabilir.

Gürültüden kaynaklanan risklerin azaltılması için toplu korunma uygulamalarına yönelik örnekler tabloda gösterilmiştir.

Gürültü kaynaklarının azaltılması	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Gürültü düzeyi en düşük olan ekipmanın seçilmesi ▶ Makinelerin bakımının aksatılmaması ▶ Titreşim ve ses yalıtımı sağlayan kaplamalar
Ortamdaki gürültüye karşı önlemler	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Gürültü bariyerleri ▶ Gürültüyü azaltmak için tavan ve duvarlara ses yalıtımı sağlayan malzemelerin kullanımı ▶ Gürültü kaynağı ile çalışanlar arasındaki mesafenin olabildiğince artırılması ▶ Gürültü kaynaklarının kapalı kabinler içine alınmasıyla çalışanların maruziyetinin düşürülmesi
Sağlık gözetimi ve kontroller	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Çalışanların düzenli olarak gürültü kaynaklı hastalıklarının belirtileri açısından kontrol edilmesi ▶ İşitme kaybı belirtileri görüldüğünde derhal önlem alınması
Çalışma organizasyonu ile kontrol	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Çalışanların yüksek ses seviyelerine maruz kalma süresinin sınırlandırılması ▶ Gürültülü ortamlarda çalışanlar için düzenli dinlenme araları

▶ Titreşimli ortamlarda toplu korunma önlemleri

Titreşim maruziyetini ortadan kaldırmak veya azaltmak için temel mühendislik yaklaşımları; kaynağında azaltma, geçirim azaltılması ve proses değişikliğinin uygulanmasıdır.

Titreşimden kaynaklanan risklerin azaltılması için toplu korunma uygulamalarına yönelik örnekler tabloda gösterilmiştir.

<p>Titreşim kaynaklarının azaltılması</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Daha az titreşim üreten makineler ve el aletlerinin seçilmesi ▶ Makine ve ekipmanlara amortisör, sönümleyici ve yay sistemlerinin eklenmesi ▶ Makinelerin, motorların ve el aletlerinin düzenli kontrolü ve bakımı ▶ Kullanıcı dostu, ergonomik ve titreşimi azaltan saplara sahip aletlerin kullanılması
<p>Çalışma organizasyonu ile kontrol</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Çalışma süresi azaltılarak maruziyet süresinin düşürülmesi ▶ Çalışanlar dönüşümlü olarak titreşimli ve titreşimsiz işlerde çalıştırılması ▶ Çalışanlara belirli aralıklarla molalar verilerek kas-iskelet sisteminin dinlendirilmesi
<p>Sağlık gözetimi ve kontroller</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Çalışanların düzenli olarak titreşim kaynaklı hastalık belirtileri açısından kontrol edilmesi ▶ Dolaşım bozukluğu ve kas-iskelet sistemi hastalıklarının belirtileri görüldüğünde derhal önlem alınması
<p>Ortamdaki titreşim maruziyetinin azaltılması</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Çalışanların üzerinde çalıştığı zeminin titreşimi emen malzemelerle kaplanması ▶ Titreşimli makinelerin, sarsıntıyı yaymayan özel zeminlere yerleştirilmesi

▶ Elektrikle çalışmalarda toplu korunma önlemleri

Elektrik kazaları ciddi yaralanmalara ve ölümlere yol açabileceğinden, çalışanları korumak için mühendislik kontrolleri, organizasyonel önlemler ve eğitimler gibi çeşitli toplu korunma önlemleri uygulanmalıdır.

Elektrikle çalışmalarda toplu korunma uygulamalarına yönelik örnekler tabloda gösterilmiştir.

Elektrik kaynağında kontrol önlemleri

- ▶ Mümkün olan yerlerde düşük voltajlı veya güvenli voltaj sistemlerinin kullanılması
- ▶ Tüm elektrik tesisatları, makineler ve el aletlerinin uygun şekilde topraklanması
- ▶ Elektrik kaçağını algılayan ve akımı kesen kaçak akım rölesi gibi cihazların kullanılması
- ▶ Elektrik tesisatlarında yalıtımlı kabloların ve ekipmanların kullanılması
- ▶ Yanıcı maddelerle çalışılan ortamlarda statik elektriğin birikmesini önleyen sistemlerin kullanılması

Çalışma ortamında kontrol önlemleri	<ul style="list-style-type: none">▶ Elektrik kabloları ve panoların yerlerinin açıkça belirtilmesi ve güvenlik işaretlerinin konulması▶ Bakım ve onarım çalışmaları sırasında elektrik akımının yanlışlıkla açılmasını önlemek için kilitleme ve etiketleme sistemlerinin kullanılması (LOTO, EKED)▶ Suya dayanıklı elektrik tesisatlarının, makinelerin ve prizlerin kullanılması▶ Elektrik dağıtım panolarının sadece yetkili personelin erişimine açık olması▶ Yanıcı ve patlayıcı maddelerin bulunduğu ortamlarda, kıvılcım çıkarmayan ve patlamaya dayanıklı ekipmanların kullanılması
Çalışma organizasyonu ile kontrol	<ul style="list-style-type: none">▶ Elektrikle ilgili tüm işlerin yalnızca yetkili ve eğitilmiş elektrikçiler tarafından yapılması▶ Yüksek riskli elektrik işleri için çalışma izin sisteminin kullanılması (PTW - Permit to Work)▶ Acil bir durumda elektrik akımını hızla kesebilecek sistemlerin çalışır vaziyette bulunması ve çalışanların tahliye planları konusunda bilgi sahibi olmasının sağlanması
Çalışanların eğitimi ve bilinçlendirilmesi	<ul style="list-style-type: none">▶ Tüm çalışanlara elektrikle çalışırken dikkat edilmesi gereken güvenlik kurallarının öğretilmesi▶ Elektrik yangınlarına müdahale edebilmeleri için çalışanlara yangın eğitimi verilmesi▶ Elektrik çarpmasına maruz kalan bir kişiye nasıl müdahale edileceği konusunda çalışanlara eğitim verilmesi

▶ Yangından korunma önlemleri

Yangın sadece alevlerin neden olduğu zararlarla sınırlı değildir. Yangın sırasında oluşan duman, zehirli gazlar ve ısı gibi unsurlar da büyük riskler oluşturur. Bu nedenle yangın güvenliği, hem yapısal önlemlerle hem de müdahale sistemleriyle sağlanmalıdır.

Pasif yangın güvenlik önlemleri

Pasif yangın önlemleri, yapı tasarımı aşamasında belirlenir ve sürekli koruma sağlar. Bu önlemler, yangının yayılmasını önlemek ve güvenli tahliyeyi sağlamak için uygulanır.

Başlıca pasif yangın önlemleri:

- ▶ Yangın durumunda zehirli gaz ve dumanın hızla tahliye edilmesi
- ▶ Kaçış yollarının, merdivenlerin ve toplanma alanlarının net şekilde belirlenmesi
- ▶ Yangına dayanıklı malzemelerin kullanılması

- ▶ Yapının belirli bölümlerinin yangına karşı izole edilmesi
- ▶ Taşıyıcı sistemin yüksek sıcaklıklara dayanıklı olması
- ▶ Yangın kompartımanları
- ▶ Yangına dayanıklı kapılar ve merdivenler
- ▶ Duman tahliye ve havalandırma sistemleri
- ▶ Acil durum yönlendirme ve aydınlatma sistemleri
- ▶ Yangın asansörleri
- ▶ Paratoner sistemleri
- ▶ Anons ve uyarı levhaları

Aktif yangın güvenlik önlemleri

Aktif yangın önlemleri, yangın sırasında devreye giren sistemleri kapsar. Yangını algılamak, büyümesini önlemek ve güvenli tahliye sağlamak için kullanılır.

Başlıca aktif yangın önlemleri:

- ▶ Yangın algılama ve uyarı sistemleri
- ▶ Duman kontrol sistemleri
- ▶ Otomatik yangın söndürme sistemleri
- ▶ İtfaiyenin hızlı erişimini sağlayan unsurlar ve sistemler

Pasif ve aktif önlemler birlikte kullanıldığında yangın riskleri en aza indirilir ve güvenli bir çalışma ortamı sağlanmasına yardımcı olur.

▶ Kişisel koruyucu donanımlar (KKD)

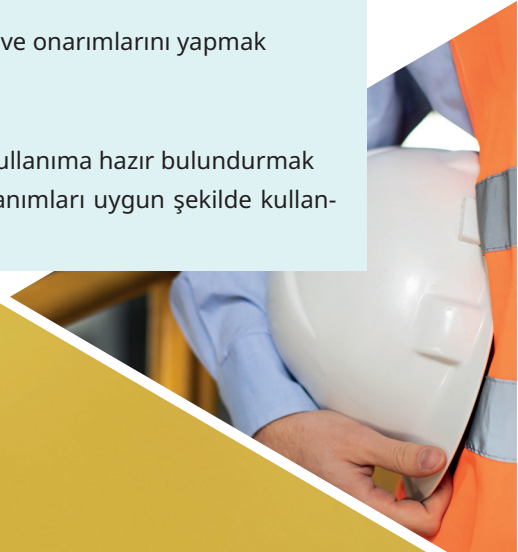
Toplu korunma tedbirlerinin uygulanamadığı veya yetersiz kaldığı durumlarda bireysel olarak kullanılan ekipmanlardır. Çalışanların sağlığını ve güvenliğini korumak için kullanılan kişisel koruyucu donanımlar (KKD), risklerin kaynağında tamamen önlenemediği durumlarda devreye girer. Riskin tamamen ortadan kaldırılamadığı çalışma ortamlarında, çalışanın korunması amacıyla kullanılır. Bu nedenle her ne kadar toplu korunma tedbirlerinin alınmadığı veya yetersiz olduğu durumlarda kullanılıyor olsa da, kişisel koruyucu donanımların, çalışan ile tehlike arasındaki son savunma hattını oluşturdukları unutulmamalıdır.

Ne zaman kullanılmalıdır?

- ▶ Ortam koşulları ve tehlike seviyesi nedeniyle riske kaynağında müdahale edilemiyorsa
- ▶ Tüm diğer önleyici tedbirler alınmış olmasına rağmen risk hâlâ yüksekse

KKD ile ilgili işverenin sorumlulukları

- ▶ Çalışanlara ücretsiz temin etmek
- ▶ Üretici talimatlarına uygun bakım ve onarımlarını yapmak
- ▶ Periyodik kontrollerini sağlamak
- ▶ Gerekli parçalarını değiştirmek
- ▶ Hijyenik koşullarda saklamak ve kullanıma hazır bulundurmak
- ▶ Çalışanların kişisel koruyucu donanımları uygun şekilde kullanmalarını için her türlü önlemi almak

Kişisel koruyucu donanım (KKD)'ların doğru şekilde kullanılması, iş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesinde hayati öneme sahiptir!

- ▶ **Koruyucu giysiler:** Isıya, kimyasallara ve fiziksel tehlikelere karşı dayanıklı giysiler, vb.
- ▶ **El ve kol koruyucular:** Kimyasal maddelere, kesilmelere ve termal risklere karşı koruyucu eldivenler, vb.
- ▶ **Baş koruyucular:** Baretler, kepler, vb.
- ▶ **Ayak ve bacak koruyucular:** Kaymaya dirençli, burun korumalı, antistatik, termal vb. özelliklerdeki ayakkabı, bot, çizme, tozluklar, kılıflar vb.
- ▶ **Göz ve yüz koruyucular:** Koruyucu gözlükler, kaynak maskeleri, vizörler, vb.
- ▶ **Solunum koruyucular:** Toz maskeleri, gaz maskeleri, temiz hava beslemeli sistemler, vb.
- ▶ **İşitme koruyucular:** Kulak tıkaçları, kulaklıklar, vb.
- ▶ **Yüksekten düşmeye karşı koruyucular:** Tam vücut tipi emniyet kemeri, enerji sönmüleyiciler, düşüş durdurucu sistemler, vb.

▶ Sonuç

İş sağlığı ve güvenliği uygulamalarında, öncelikli olarak riski kaynağında ortadan kaldırmayı hedefleyen toplu korunma yöntemleri tercih edilmelidir. Ancak, riskin tamamen ortadan kaldırılamadığı durumlarda kişisel koruyucu donanımlar devreye girmelidir. Bu yaklaşım, çalışanların sağlığını korurken aynı zamanda iş süreçlerinin sürdürülebilirliğini ve verimliliğini de destekler.

Kitapçıkta yer alan bilgiler, toplu korunma ve kişisel korunma yöntemleri ve ekipmanları ile ilgili temel bir çerçeve sunmakta olup bu yöntem ve ekipmanlar, işyerinin özel koşullarına, çalışanların ihtiyaçlarına ve benzeri faktörlere göre değişiklik gösterebilir ve çoğaltılabilir.

ilo.org
Uluslararası Çalışma Örgütü
Route des Morillons 4
1211 Cenevre 22
İsviçre

Bu yayın, Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Türkiye Ofisi ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı (RTB) iş birliğinde yürütülen "İş Teftiş Rehberlik ve Sosyal Diyalog Yoluyla İşyeri Uyumunun Güçlendirilmesi" projesi kapsamında hazırlanmıştır.

Bu yayın Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir. İçeriği yalnızca ILO sorumluluğundadır ve Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıtmaz.